

Sirküler Tarihi : 03/06/2020

Sirküler No : 2020 /76

SERMAYE ŞİRKETLERİNDE KÂR PAYI DAĞITIMINA İLİŞKİN İSTİSNALAR

Kanunun geçici 13'üncü maddesinde Devlet, il özel idaresi, belediye, köy ile diğer kamu tüzel kişilerinin ve sermayesinin yüzde ellisinden fazlası kamuya ait fonların, doğrudan veya dolaylı olarak sermayesinin yüzde ellisinden fazlasına sahip olduğu şirketler hakkında kısıtlama hükmünün uygulanmayacağı düzenlenmiştir.

Söz konusu şirketlerin işbu Tebliğ ile belirlenen onay prosedürüne bağlı kalmaksızın kar dağıtım kararı almaları veya alınmış kararları uygulamaları mümkündür.

Kanunla Ticaret Bakanlığına verilen yetkiye istinaden Tebliğ ile bazı istisnalar tanınmıştır.

Tebliğ ile getirilen istisnalar belli bir şirket türüne göre değil de şirketlerin işlemleri esas alınarak oluşturulmuştur. İstisna getirilen işlemlerde, kâr payı dağıtımlarının genel kurulda görüşülebilmesi için Bakanlıktan uygun görüş alınması zorunludur. Başvurularda genel kurul yapılmasına ilişkin yönetim organı kararının noter onaylı örneği, şirketin hesap dönemine ilişkin finansal durum tablosu ile kâr veya zarar tablosuna ek olarak bazı belgelerin İç Ticaret Genel Müdürlüğüne sunulması gerekmektedir.

Aşağıdaki tabloda istisna getirilen işlemler ve uygun görüş için gerekli olan ilave belgelere yer verilmiştir.

İstisnanın Dayanağı (Tebliğin ilgili bölümü)	İstisna Edilen İşlem	Uygun Görüş İçin Gerekli Ek Belgeler
5/a (Tutar İstisnası)	4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun ek-2 nci ve geçici 23 üncü maddesi uyarınca yeni koronavirüs (Covid-19) kaynaklı zorlayıcı sebep gerekçesiyle kısa çalışma ödeneğinden ve/veya ücretsiz izne ayrılanlardan 4447 sayılı Kanunun geçici 24 üncü maddesi uyarınca nakdi ücret desteğinden yararlandırılanları istihdam edenler ile 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun geçici 20 nci maddesi ve ilgili Kararlar uyarınca Hazine destekli kredi kefaleti kullanan ve halen kapanmamış kredi borç bakiyesi bulunanlar hariç, 120.000 Türk Lirası ve altında kâr payı dağıtım kararı alınan şirketler	Bu desteklerden yararlanılmadığına ilişkin ilgili kurumlardan alınacak tevsik edici belge
5/b (Ortakların başka bir şirkete sermaye taahhüt borcunun ifasında kullanılması şartıyla)	Pay sahiplerince, dağıtımına karar verilen kâr payının yarısından fazlasının, Kanun hükümleri çerçevesinde başka bir sermaye şirketine olan sermaye taahhüt borcunun <u>nakden ve defaten</u> ifasında kullanılması şartıyla, kâr payı dağıtım kararı alınan şirketler	Dağıtılacak kâr payının yarısından fazlasını alma hakkı olanların başka bir sermaye şirketine olan sermaye taahhüt yükümlülüğünü tevsik edici belge
5/c (Ortakların kredi sözleşmeleri veya proje finansman sözleşmeleri kapsamındaki yükümlülüklerinin ifasında kullanılması şartıyla)	Pay sahiplerince, dağıtımına karar verilen kâr payının, imzalanan kredi sözleşmeleri veya proje finansman sözleşmeleri kapsamında 30 Eylül 2020 tarihine kadar kadar muaccel hale gelen yükümlülüklerin ifasında nakden kullanılması şartıyla, kâr payı dağıtım kararı alınan şirketler.	Kredi sözleşmeleri ve proje finansman sözleşmeleri kapsamında ifa yükümlülüklerini tevsik edici belge

Yukarıda tabloda görüleceği üzere, üç tür istisna getirilmiştir.

a) **Tutar istisnası:** Belli bir tutar (120.000 TL) ve altındaki tüm kar dağıtımları için geçerlidir. Tebliğde belirtilmediği için tutarın brüt tutar olduğu anlaşılmaktadır.

Bu istisna, aşağıda sayılan destek ve kredilerden yararlanan şirketler için uygulanamaz:

- (Covid-19) kaynaklı zorlayıcı sebep gerekçesiyle **kısa çalışma ödeneğinden** ve/veya ücretsiz izne **ayrılanlardan nakdi ücret desteğinden yararlandırılanları istihdam edenler,**

- 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun geçici 20 nci maddesi ve ilgili Kararlar uyarınca **Hazine destekli kredi kefaleti kullanan ve halen kapanmamış kredi borç bakiyesi bulunanlar.**

b) Ortakların sermaye taahhüt borçlarının ifasında kullanılacak kâr payları: Bu istisna uygulaması için dağıtılacak kâr paylarının yarısından fazlasının ortakların başka bir sermaye şirketine olan sermaye taahhüt borcunun nakden ve defaten ifasında kullanılması şarttır. Uygun görüş için İç Ticaret Genel Müdürlüğüne yapılacak müracaatta, dağıtılacak kâr payının yarısından fazlasını alma hakkı olanların başka bir sermaye şirketine olan sermaye taahhüt yükümlülüğünü tevsik eden belgelerin ibraz edilmesi gerekmektedir.

Özel bir belirleme yapılmadığı için sermaye taahhüt yükümlülüğünü doğuran kararın hangi tarihte alındığının da önemi yoktur. Başka bir ifade ile Tebliğin yayımından sonra dahi böyle bir taahhüt borcunun doğması, istisna uygulamasına (yani kâr dağıtımına) engel değildir. Ancak bu kapsamda dağıtılacak kâr payının yarısının bu taahhüt borcunun ödenmesinde kullanılması gerekir. Diğer yarının serbestçe kullanılması mümkündür. Bu istisna için süre şartı da öngörülmemiştir.

Tebliğin bu maddesinde belirtilen istisnanın uygulaması için tek ortaklı olmak gibi ilave bir şart söz konusu değildir. Ancak çok ortaklı yapılarda böyle bir kâr dağıtımın kararı alınabilmesi için ortaklar arasında, en azından kar dağıtım kararını kabul edecek nisap kadar mutabakat sağlanmalıdır.

c) Ortakların kredi sözleşmeleri veya proje finansman sözleşmeleri kapsamındaki yükümlülüklerinin ifasında kullanılacak kar payları:

Bu istisna uygulaması için dağıtımına karar verilen kâr payının tamamının, ortaklarca imzalanan kredi sözleşmeleri veya proje finansman sözleşmeleri kapsamında 30 Eylül 2020 tarihine kadar muaccel hale gelen yükümlülüklerin ifasında **nakden** kullanılması şarttır. Sermaye taahhüt borcuna karşılık kâr dağıtımını istisnasından farklı olarak bu fasıldan kâr dağıtımında ödeme yükümlülüğünün 30 Eylül 2020 tarihine kadar doğması gerekir, ancak ifanın defaten olması şartı aranmamıştır. Yani onay için 30 Eylül 2020 tarihine kadar doğacak kapsama giren tüm borçlar için bir defada başvuruda bulunabilir. Tek bir müracaat da şart değildir. Kredi kullanım tarihlerinin de önemi yoktur. Buna göre, Tebliğin yayımından sonra alınacak krediler için de müracaat edilebileceğini düşünüyoruz.

Yukarıda belirtildiği üzere, çok ortaklı yapılarda bu istisna kapsamında uygulama yapılabilmesi için ortaklar arasında mutabakat sağlanmalıdır.

Sermaye taahhüt borcu ile kredilerden kaynaklanan yükümlülüklerin ifasında kullanılma şartıyla kâr dağıtımını onayı alan ve bunu ortaklarına dağıtan şirketlerde ortakların bu şarta uymamaları halinde kime ve ne müeyyide uygulanacağı belirsizdir. Keza bu şartlara uygun hareket edilip edilmediğinin nasıl denetleneceği de belirlenmemiştir.

DİĞER HUSUSLAR:

- ✓ Kâr payının hesaplanmasında; finansal tablolarını Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından belirlenen standartlara uygun hazırlamak zorunda olanlar tarafından bu standartlara göre hazırlanan, bunlar dışında kalanlar tarafından ise 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre hazırlanan finansal tablolar esas alınır.
- ✓ Dağıtılması öngörülen kâr payı tutarı, 213 sayılı Vergi Usul Kanununa göre tutulan kayıtlarda bulunan kâr dağıtımına konu kaynakların toplam tutarını aşamaz.